

Activiteitenplan

initiatief Uitvoeringsagenda Faro

Dit model voor een activiteitenplan hoort bij de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda Faro. Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Onderstaande gegevens worden ingevuld door de organisatie/persoon die uiteindelijk ook de formele subsidieaanvraag zal indienen en tevens de subsidie op diens rekening ontvangt.

Naam organisatie: Centre Céramique - Maastricht Museum
Contactpersoon: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Telefoonnummer: [REDACTED]

Naam initiatief: Onderweg met Faro naar een nieuwe museale toekomst;
leren transformeren naar een inclusief
gemeenschapsmuseum

Totale kosten: €364.747,60
Gevraagde subsidiebijdrage: €182.373,80
Bedrag cofinanciering door derden: €0
Bedrag eigen bijdrage: € 182.373,80
Inzet vrijwilligers in uren: n.t.b.

Activiteitenplan

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?

(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- Integrale benadering van cultureel erfgoed
- Archeologie
- Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed
- Cultuurlandschap
- Roerend erfgoed
- Mobiel erfgoed
- Immaterieel erfgoed
- Oral History
- Archieven
- Digital born erfgoed
- Andere vorm, te weten Klik of tik om tekst in te voeren.

2. Geef een korte omschrijving (maximaal 400 woorden) van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

Aanleiding

In het Maastricht Museum wordt, zoals bij veel instanties in de erfgoedsector, nog geworsteld met de toenemende vraag naar diversiteit en inclusie. Het museum wil zijn positie rondom dit thema versterken door de artikelen en de principes van het Faro-verdrag te implementeren en zo ervoor te zorgen dat materieel en immaterieel erfgoed door meerdere groepen als gedeeld erfgoed wordt ervaren.

Het erfgoedveld in Maastricht is zeer versnipperd en pogingen tot samenwerking leiden zelden tot producten waar het hele veld achter staat. Rollen van instanties, stichtingen en vrijwilligersorganisaties zijn lang niet altijd goed afgebakend, waardoor projecten moeilijk van de grond komen en de erfgoedbeleving oppervlakkig blijft.

Hoofdactiviteit

Het museum streeft ernaar een organisatie te worden die diverse Maastrichtse gemeenschappen actief betreft en die in het betrekken van lokale gemeenschappen een voorbeeld is voor andere museale instellingen. Om die doelen te bereiken, onderzoeken we onze manier van werken en organiseren we een reeks van trainingdagen. Tijdens deze trainingdagen zullen onder meer verschillende methoden en werkwijzen van andere instanties tegen het licht gehouden worden, daarbij ondersteund door externe experts, ook van die instanties. Onze huidige manier van werken laten wij analyseren en evalueren door onze partners (zoals Sustainable Development Goals House Maastricht, de ErfgoedAcademie, Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst, Universiteiten en Hogescholen) en onze participanten (bijvoorbeeld Stichting Maastricht Vestingstad, Stichting Trajekt, Stichting Museumbruwerij Bosch). Onze beweging om volgens de principes van het Faro-verdrag te werken, wordt het vliegwiel voor een cultuurverandering in de hele Maastrichtse erfgoedsector en daarbuiten.

Bij deze trainingdagen zullen, buiten een kernteam van werknemers van het museum, ook verschillende experts, vertegenwoordigers van diverse lokale gemeenschappen en stakeholders (waar we ook vrijwilligers onder verstaan) betrokken worden. Ter inspiratie willen wij meekijken in de keukens van andere erfgoedorganisaties om te ervaren hoe de Faro-principes daar worden toegepast.

De resultaten van dit programma worden gebruikt voor en gepresenteerd tijdens een afsluitend tweedaags MuseumCamp, waarbij co-creatie ter bevordering van diversiteit en inclusie centraal staat. Tijdens dit MuseumCamp gaan we samen met partners, experts, gemeenschappen en geïnteresseerden aan de slag met een concreet project of event. Het MuseumCamp fungeert als kroon op het werk en beoogt kennisdeling met het lokale (transnationale) erfgoedveld maar zeker ook met professionals uit binnen- en buitenland. Die kennisdeling gebeurt door de inhoud te baseren op de opbrengsten van het afgelegde traject en waarbij externe experts onze inspanningen kritisch bekijken en kunnen aanvullen.

Doel

Maastricht Museum transformeert naar een inclusief museum van en voor gemeenschappen, dat het voortouw neemt in het Maastrichtse erfgoedveld. Maastricht Museum wordt een instantie waar zo veel mogelijk mensen zich gehoord, gezien en begrepen voelen. Met onze nieuw te ontwikkelen werkwijze wil het museum nieuwe doelgroepen bereiken en hun behoeften beter bedienen. We maken daarbij gebruik van bestaande methodes zoals OFBYFORALL of Deep Democracy en onderzoeken op welke manier de werkwijzen uit deze methoden bij het erfgoedveld in Maastricht en omstreken past. We willen onze partners aan ons binden door een gezamenlijk gevoel van eigenaarschap te creëren en door hen inspraak te laten hebben in onze werkwijze.

Ons doel is tweeledig. Enerzijds om een sterker gemeenschapsgevoel in de stad te bevorderen en een duurzame, inclusieve omgang met erfgoed te ontwikkelen; anderzijds om in die omgang een voorbeeld te zijn in het (trans)nationale erfgoedveld. Wij laten ons inspireren door andere musea, en willen met een publicatie en met een terugkerend MuseumCamp een bijdrage leveren om ook op onze beurt weer te inspireren. Wij beogen daarmee een bovenregionaal publiek (in zowel binnen- als buitenland) in de erfgoedsector en lokale overheden te bereiken.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

Het beoogde eindresultaat van het initiatief van Maastricht Museum is een duurzame transformatie naar een inclusief museum van en voor gemeenschappen. Dat betekent:

1. Dat we ons inzetten voor een betere samenwerking. Niet alleen met andere musea en academische instellingen, maar vooral met gemeenschappen en lokale organisaties.
2. Dat we een innovatieve werkmethode (door)ontwikkelen en implementeren om cultureel erfgoed te beheren en te presenteren op een manier die gericht is op gemeenschappen. We laten ons inspireren door bestaande methodes en bestuderen hoe die methodes bij de lokale realiteit passen
3. Dat we ervoor zorgen dat verhalen en perspectieven van verschillende gemeenschappen beter vertegenwoordigd zijn in onze erfgoedprojecten, door die gemeenschappen actiever te betrekken en hen een stem te geven.
4. Dat we de principes van het Faro-verdrag kennen en kunnen toepassen in onze gedeelde dagelijkse omgang met erfgoed.
5. Dat we onze kennis en inzichten op duurzame wijze kunnen delen tijdens regelmatige bijeenkomsten en daaruit voortvloeiende vervolginiciatieven, zoals een regelmatig terugkerend MuseumCamp voor professionals en geïnteresseerden uit binnen- en buitenland.

Deze resultaten moeten leiden tot een museum met een open houding ten opzichte van andere erfgoed opvattingen. In dat museum vormt erfgoed een levende, gedeelde en betekenisvolle bron van

verbinding voor Maastrichtse en regionale gemeenschappen in de volle breedte. We nemen daarmee een voorbeeldfunctie in binnen het (trans)nationale erfgoedveld.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:
- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
 - de doelstelling, resultaten of producten.
- Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.*

Het proces omvat twee soorten *in-person*sessies. Tijdens onderzoeksessies brengen we onze werkmethoden in kaart brengen en geven we kop en staart aan onze eigen werkwijze. Tijdens inspiratiesessies met externe experts over het Faro-gedachtengoed bediscussiëren we actuele thema's in het erfgoedveld. Deze sessies zullen ook op locatie en bij partners doorgang vinden. De resultaten worden verder uitgewerkt in deelrapportages en een eindrapportage. Het project eindigt met een MuseumCamp waarin nieuwe werkmethoden samen met gemeenschappen en binnen- en buitenlandse experts worden getest. De experts krijgen de gelegenheid om tijdens dit MuseumCamp kritisch te reflecteren op onze inspanningen. Samen zoeken we een nieuwe balans voor het Maastrichtse erfgoedveld.

De eerste sessies staan al ingepland, de data van de volgende sessies worden gedurende het proces bepaald. We gaan voor kwaliteit en gedegen onderzoek en dat kost tijd en flexibiliteit.

1. Vorbereiding

In deze eerste stap geven we het kernteam ruimte om zich voor te bereiden op de komende sessies. De teamleden verdiepen zich in de materie door het lezen van het uitvoeringsverdrag van Faro, artikelen op de Faro-website en publicaties van collega-instituten die ons zijn voorgegaan. We inventariseren tijdens de voorbereiding welke methoden en werkwijzen er al zijn, en welke voor het Maastrichtse erfgoedveld interessant zijn om mee te werken als fundament. Tijdens de eerste onderzoeksessie gaan we op basis van dit fundament verder bouwen.

2. Onderzoeksessies

Vervolgens starten de sessies. We beginnen met onderzoeksessies, waarin we onze werkmethoden en processen in kaart brengen. De eerste onderzoeksessie zal een presentatie van een nulmeting van onze huidige werkwijze door een externe professional zijn. Deze nulmeting zal actiepunten met zich meebrengen, die we vervolgens uitwerken tijdens verdere sessies.

Deze sessies starten kleinschalig binnen het kernteam Maastricht Museum, maar worden geleidelijk uitgebreid naar diverse teams binnen de Gemeente Maastricht en naar maatschappelijk betrokken stichtingen en andere stakeholders en belanghebbenden. Op die manier betrekken we steeds meer organisaties, gemeenschappen, vrijwilligers en experts, die ons ondersteunen om de nieuwe werkwijzen en methoden gestalte te geven.

De sessies bestaan uit inhoudelijke gesprekken, *brainstorms* en het vastleggen van ideeën. Tijdens deze sessies bekijken we verschillende bestaande methodes en onderzoeken we hoe deze bij onze doelstellingen en die van ons netwerk passen. Deze sessies zijn bedoeld om een gedetailleerd inzicht te krijgen in onze huidige werkwijzen en om nieuwe ideeën volgens het Faro gedachtengoed te ontwikkelen voor verdere doorontwikkeling. De inzichten die tijdens deze sessies worden opgedaan, worden gedocumenteerd en uiteindelijk getest tijdens het MuseumCamp.

3. Inspiratiesessies

Parallel aan de onderzoeksessies organiseren we inspiratiesessies, waarin externe kennishouders en partners hun expertise en ideeën met betrekking tot het Faro gedachtengoed kunnen inbrengen. Voor deze sessies zullen ook onze stakeholders, partners en diverse gemeenschappen uitnodigingen ontvangen. Uit de discussies die tijdens deze sessies ontstaan verzamelen we diverse perspectieven die ons transformatieproces kunnen verrijken en kunnen bijsturen. Deze *in-person* evenementen zijn

laagdrempelig van aard waarbij ook gedacht kan worden aan een erfgoedmarkt, buurtwandeling of open dag.

De experts die wij uitnodigen zullen ons op weg helpen om actuele thema's en andere erfgoedopvattingen op een goede manier in te bedden in onze omgang met erfgoed. We denken daarbij bijvoorbeeld aan koloniaal erfgoed en de doelgroepen in binnen- en buitenland voor wie dit erfgoed interessant is. Ook thema's als roofkunst, diversiteit en multidisciplinariteit kunnen daarbij aan bod komen.

De omvang van deze sessies varieert afhankelijk van het thema en de betrokkenheid van externe partijen. De sessies bieden eveneens ruimte voor bijvoorbeeld workshops, presentaties en discussies. Deze sessies gaan dieper op de inhoud in dan de onderzoeksessies, waarbij de komst van een externe kennishouder of spreker de inhoud mede bepaalt. De resultaten van de inspiratiesessies worden zorgvuldig gedocumenteerd en vormen de basis voor de verdere uitwerking van onze nieuwe methode.

4. Uitwerkingssessies

Wat we ophalen met de *in-person* evenementen, te weten de onderzoeksessies en inspiratiesessies, werken we tussentijds uit in deelrapportages die mede de basis vormen voor de eindrapportage. Ons proces en onze voortgang delen we tussentijds met het brede publiek en het Faro-netwerk via een blog en op de Faro-website. Daar zullen buiten tekst ook foto's en bewegend beeld in worden opgenomen. Dit blog zullen wij ook verspreiden via social mediakanalen, zodat er interactie kan ontstaan via digitale platforms en ook andere geïnteresseerden kunnen meepraten en hun eigen perspectieven kunnen delen. De eindrapportage, met daarin al onze bevindingen, krijgt vorm als publicatie in paper- of boekvorm. Om het brede publiek hierbij te betrekken, zullen we deze gegevens ook op een laagdrempelige, beeldende manier via social media verspreiden. We zullen hierbij zorg dragen voor vertalingen om niet-Nederlandstalige gemeenschappen (denk aan de grote aantallen internationale studenten en expats in Maastricht) te betrekken.

5. MuseumCamp

We sluiten het traject af met een tweedaags MuseumCamp, waarbij we samen met partners en gemeenschappen in korte tijd gestalte geven aan een samen nog te bepalen product. We maken daarbij voor de eerste keer gebruik van de methoden die zijn voortgekomen uit de onderzoeks- en inspiratiesessies. Bij dit product staat de actieve betrokkenheid van gemeenschappen centraal. Op die manier leggen we de eerste steen voor een nieuwe samenwerking binnen het erfgoedveld van Maastricht, waar vanuit onze partners in de stad veel vraag naar is. We ontwikkelen nieuwe processen, waar voor ons nieuwe taken uit voortkomen en die andere instanties een nieuw instrument geeft, namelijk onze nieuwe werkmethode.

Samen met andere museumprofessionals en geïnteresseerden willen we onze nieuwe methoden en werkwijzen uittesten. Dat geldt niet alleen voor de manier waarop we gaan werken, maar ook voor de keuze voor het product dat we samen maken. Discussies met en tussen experts zullen ook tijdens het MuseumCamp de kaders van onze nieuwe methode concretiseren. Het MuseumCamp wordt op die manier de lakmoesproef van onze nieuwe methode.

Tijdens deze dagen zullen co-creatie en prototyping centraal staan. Tijdens de eerste dag zullen door middel van workshops en interactieve sessies vernieuwende ideeën worden gegenereerd voor erfgoedprojecten. Tijdens de tweede dag ontwikkelen de deelnemers vervolgens hieruit concepten voor een event met een actieve betrokkenheid van gemeenschappen.

Uit het hierboven beschreven proces, volgen werkwijzen die we vanaf 2027 structureel toepassen en waarmee we anderen kunnen wegwijzen. De Faro principes worden op die manier leidend en vormen de basis van Maastricht Museum. Daarmee gaan we eindelijk ten uitvoering brengen wat sinds de oprichting van Maastricht Museum in 2023 de intentie was. Een museum dat op een *bottom-up manier* de maatschappij in de volle breedte kan bereiken en verschillende gemeenschappen met een open houding kan ontvangen.

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.
Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Zie bijlage 1.

In de Uitvoeringsagenda Faro – deel I is door het erfgoedveld opgetekend wat de betekenis is van het Verdrag van Faro voor de Nederlandse erfgoedzorg en hoe het daar invulling aan wil geven. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet uw initiatief bijdragen aan de implementatie van het Verdrag van Faro in het functioneren van de Nederlandse erfgoedzorg. De mate waarin uw initiatief hieraan voldoet wordt meegenomen in de beoordeling. Daarover gaan de volgende vijf vragen.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?

- Participatie in de volle breedte
- Open houding voor andere erfgoedopvattingen
- Erfgoed midden in de samenleving

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

Ons doel is om in Maastricht Museum in samenwerking met een diversiteit aan gemeenschappen een participatieve omgeving te creëren. Medezeggenschap en eigenaarschap komen te liggen bij iedereen die wil participeren.

Tijdens de onderzoeksessies zoeken we gemeenschappen actief op en moedigen we participatie in de volle breedte aan. Dit vereist een strategie die rekening houdt met de diversiteit van gemeenschappen, de toegankelijkheid van erfgoed en de erkenning van verschillende perspectieven. Enkele concrete stappen om participatie aan te moedigen zijn:

- Diverse gemeenschappen identificeren en bereiken door gerichte *out-reach* programma's in samenwerking met lokale gemeenschapsorganisaties, zoals de buurtregisseurs van de Gemeente Maastricht of Stichting Trajekt.
- Diverse erfgoedvormen erkennen door de definitie van erfgoed uit te breiden om zowel immateriële cultuur (taal, tradities en rituelen) als materieel erfgoed (monumenten, gebouwen) te omvatten. Dit zorgt ervoor dat meer mensen zich kunnen identificeren met erfgoed.
- Het verlagen van drempels voor participatie. Fysieke toegankelijkheid en het zo veel mogelijk aanbieden van gratis activiteiten zijn hierbij belangrijk.
- Het gebruik maken van social media om bredere toegang tot erfgoed te bieden. Hiermee kunnen ook mensen worden aangemoedigd om met eigen verhalen bij te dragen aan het project waardoor meer dynamiek en diversiteit ontstaat.

Tijdens de inspiratiesessies luisteren we met een open houding naar andere erfgoedopvattingen. De transformatie van de Sphinx-fabrieken in Maastricht aan het begin van deze eeuw is een casus waarin deze open houding al is ingezet door de Gemeente. De iconische fabriekspannen, belangrijke symbolen van het industriële verleden van Maastricht, raakten in verval na de neergang van de keramiekindustrie. Verhalen, herinneringen en ideeën van de gemeenschap werden verzameld, maar de gemeenschap kreeg geen zeggenschap over het materiële erfgoed, terwijl ze zich wel eigenaar voelde. In de discussie over wat er met de oude feestzaal van de Sphinx gebeurde, kregen zij geen stem toegekend. Van deze vergissing uit het verleden wil Maastricht Museum lering trekken, en dit soort groepen in de toekomst beter kunnen bedienen. Het toepassen van deze open houding heeft als doel om de opgedane kennis in al haar veelzijdigheid te verwerken tijdens uitwerkingssessies en te laten landen in onze nieuwe werkwijzen.

Maastricht Museum wil door nieuwe input gestimuleerd worden om kritisch naar onze huidige werkwijze te kijken. We willen met een nieuwe manier van werken andere erfgoedopvattingen ruimte geven. De betekenissen van erfgoed worden dan door (lokale) gemeenschappen aangedragen en door

ons omarmd. Daarmee wordt de maatschappelijke impact van erfgoed vergroot. Als voorbeeld kan hierbij het Maastrichtse Carnaval (*Vasteloavend*) worden aangetipt; een diepgewortelde traditie in de stad. Een belangrijk onderdeel van de lokale identiteit en een rijke bron van immaterieel erfgoed. Tegelijkertijd voelen sommige gemeenschappen zich buitengesloten van deze traditie. Door het Carnaval vanuit het perspectief van verschillende gemeenschappen te presenteren, versterkt Maastricht Museum de erkenning en het behoud van deze traditie met unieke gebruiken, kostuums en muziek die van generatie op generatie worden doorgegeven. Op die manier faciliteren we de noodzakelijke verandering van de traditie. Het bevordert de trots en verbondenheid onder de inwoners van Maastricht. Tegelijkertijd vergroot het de waardering voor deze traditie bij een breder publiek, wat de maatschappelijke impact van dit erfgoed verder versterkt.

8. Aan welke thema's en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief substantieel bij? Er zijn in principe meerdere thema's mogelijk. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

- Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein
- Democratische vernieuwing
- Dynamische leefomgeving
- Waarderen van erfgoed
- Meerstemmigheid
- Oral History
- Digitaal erfgoed
- Archieven
- Archeologie
- Caribisch Nederland
- Internationaal
- Erfgoedbewustzijn en educatie
- Ondersteuning erfgoedparticipatie
- Opleidingen
- Werkwijzen en wegwijzen
- Financiering erfgoedinitiatieven

Geef (indien meerdere thema's aangekruist) aan wat naar uw mening het hoofdthema van uw initiatief is. Bij de beoordeling wordt vooral naar dit thema gekeken.

Klik of tik om tekst in te voeren.

9. Omschrijf voor het hoofdthema (en - indien relevant - maximaal 2 andere thema's) hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken.

Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

Ons project 'Leren transformeren naar een inclusief gemeenschapsmuseum' heeft als hoofdthema Werkwijzen en Wegwijzen en draagt bij aan de doelstellingen van de Faro-Conventie door het bevorderen van een participatieve en inclusieve benadering van cultureel erfgoed. De kern van dit project sluit aan bij de visie van de "Uitvoeringsagenda Onderweg naar Faro" door in te zetten op verbinding, meerdere perspectieven, en het betrekken van meerdere gemeenschappen in verschillende erfgoedprocessen. Twee van de drie kernwaarden komen terug in de uitwerking via het thema Werkwijzen en Wegwijzen, namelijk:

- a. Participatie: Meedoen en meebeslissen meer gemeengoed in de erfgoedpraktijk maken.
- b. Brede definitie van erfgoed: Openstaan voor andere erfgoedopvattingen en meer ruimte bieden aan kennis van burgers.

Het project richt zich op het vergroten van de maatschappelijke waarde van erfgoed door het versterken van verbindingen tussen verschillende gemeenschappen en het erfgoed, bijvoorbeeld door tijdens een participatiesessie op locatie het erfgoedengagement van een gemeenschap te activeren. Op die manier leggen we nieuwe verbindingen tussen erfgoedinstellingen en gemeenschappen. Dit ondersteunt de ambitie om erfgoed in te zetten als middel voor sociale cohesie en gemeenschapsvorming, zoals beoogd in de Faro-Conventie.

Door het ontwikkelen van nieuwe werkmethoden die ook gericht zijn op inclusie, draagt het project bij aan het toegankelijk maken van erfgoed voor een breed en divers publiek. Om die werkmethoden te ontwikkelen, schakelen we de hulp in van externe experts. Zij kunnen ons tijdens inspiratiesessies begeleiden bij het aanscherpen van onze nieuwe methoden en komen via ons met elkaar in contact. Hierbij wordt gekeken naar reeds toegepaste en uitgeteste methoden bij diverse erfgoedpartners in binnen- en buitenland en wordt onderzocht welke methode(n) het beste aansluiten op de lokale realiteit en hoe deze kunnen worden doorontwikkeld, ook voor andere erfgoedorganisaties in binnen- en buitenland.

Het betrekken van verschillende gemeenschappen bij deze inspiratiesessies zorgt ervoor dat meerdere perspectieven worden geïntegreerd in onze erfgoedpraktijk. Dit sluit nauw aan bij de doelstelling van de Faro-Conventie om de toegang tot cultureel erfgoed te bevorderen en erfgoedbeheer te democratiseren.

Het sluitstuk van ons traject, het MuseumCamp, zet sterk in op co-creatie, waarbij gemeenschappen actief worden betrokken bij bijvoorbeeld de interpretatie en het beheer van erfgoed. Het MuseumCamp draagt bij aan het versterken van de actieve erfgoedgemeenschap, zoals omschreven in de Uitvoeringsagenda Onderweg naar Faro. Door samen met gemeenschappen nieuwe manieren te ontwikkelen voor het omgaan met erfgoed, wordt invulling gegeven aan de Faro-principes van gedeelde verantwoordelijkheid en samenwerking.

Het project draagt bij aan de ontwikkeling van duurzame en innovatieve erfgoedpraktijken. Ons doel, het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen en wegwijzen, heeft als resultaat dat wij op een nieuwe manier gaan werken. Doordat we door die nieuwe manier van werken dichterbij gemeenschappen in de stad komen te staan, kunnen we de omgang met het erfgoed borgen in de betrokken gemeenschappen, zodat de maatschappelijke waarde centraal blijft staan.

Door nieuwe methoden te testen en het mogelijk te maken ze steeds te verbeteren, dragen we bij aan het verduurzamen van de omgang met cultureel erfgoed, en daarmee van de maatschappelijke waarde. In de toekomst kunnen we andere erfgoedorganisaties helpen bij hun transitie door onze kennis en ervaring te delen. Dit sluit aan bij de doelstelling om erfgoed te zien als een dynamisch en veranderlijk gegeven dat voortdurend moet worden ingepast in de hedendaagse context, een kernprincipe van de Faro-Conventie.

10. Omschrijf beknopt (maximaal 400 woorden) op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg. *Denk bijvoorbeeld aan bewustwording van een veranderopgave, systeemaanpassing, schaalsprong, nieuwe coalities, verdieping op een thema, instrumentatie van een thema met werkwijzen of methodieken, of de verkenning van nieuwe mogelijkheden binnen een thema.*

Het erfgoedbewustzijn in Maastricht is sterk gesegregeerd. Aan het ene uiterste staan vele lokale experts en gidsen, door wie jaarlijks een aanzienlijk aantal boeken wordt geschreven, aan het andere uiterste staan internationale studenten voor wie de stad enkel een mooi decor is. Daartussenin bevinden zich vele gemeenschappen, die vaak zeer actief zijn in de maatschappij, maar die zich selectief geëngageerd hebben aan het Maastrichtse erfgoed. Denk daarbij aan harmonieën, alternatieve scenes, studentenverenigingen of voetbalsupporters. Het erfgoed dreigt daardoor vervreemd te raken van de gemeenschappen in de sterk veranderende stad.

De structurele verandering die ons initiatief teweeg zal brengen aangaande erfgoedzorg, begint al bij onze eigen instelling. De gehele organisatie is op de hoogte van onze nieuwe werkwijze en ondersteunt deze. Deze werkwijze brengt ons in contact met nieuwe partners, waardoor samenwerking met diverse

gemeenschappen mogelijk wordt. Deze nieuwe omgang zal een instrument worden voor andere musea om lokale gemeenschappen actief te betrekken bij het erfgoed om daarmee de maatschappelijke waarde van erfgoed te vergroten.

Daarnaast creëren we bewustzijn van onze nieuwe, maatschappelijk actieve rol bij andere instanties in de stad. Zo maken we mogelijk dat zij onze expertise en het erfgoed in onze depots actief kunnen inzetten, bijvoorbeeld tijdens culturele evenementen in de stad. De hele stad zal meeprofiteren van onze nieuwe werkwijze.

We motiveren gemeenschappen om zich te engageren aan erfgoed door die gemeenschappen actief te betrekken bij de interpretatie van het erfgoed. Op die manier willen we erfgoed toegankelijk en relevant maken voor die gemeenschappen, zodat ze zich deels verantwoordelijk en eigenaar ervan voelen. Op die manier dragen onze nieuwe werkwijzen eraan bij dat de erfgoedzorg in Maastricht breder gedeeld wordt.

We kunnen een leidende en bemiddelende rol innemen bij een discussie over meerdere perspectieven op erfgoed. Wij beogen immers een werkwijze te ontwikkelen als museum om lokale gemeenschappen actief te betrekken bij het erfgoed om daarmee de maatschappelijke waarde van erfgoed te vergroten. Dit is een deelbare werkwijze die ook door andere musea kan worden toegepast. Door middel van toekomstige MuseumCamps proberen we dit zo breed mogelijk te delen. Het museum ontwikkelt zo een instrument voor andere musea om lokale gemeenschappen actief te betrekken bij het erfgoed om daarmee de maatschappelijke waarde van erfgoed te vergroten.

Bij de beoordeling van uw initiatief wordt ook gekeken naar de aansluiting van uw initiatief bij de ambities van anderen en bij vraagstukken in de samenleving en de inzet van vrijwilligers. Daarover gaan de volgende drie vragen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken.

Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transities in de leefomgeving.

Maastricht komt in veel onderzoeken naar voren als een gesegregeerde stad, waarin verschillende gemeenschappen langs elkaar in plaats van met elkaar leven. De afgelopen decennia heeft de stad bovendien veel nieuwkomers als internationale studenten, migranten en expats verwelkomd die voor grote transities in de Maastrichtse leefomgeving hebben gezorgd, een ontwikkeling die zich in de toekomst zal doorzetten. Maastricht Museum wil een rol spelen in de emancipatie van marginale groepen. Het erfgoed in onze depots is weliswaar in ons bezit, het is eigendom van elke Maastrichtenaar, ongeacht achtergrond of herkomst. Die rijkdom willen we voor alle burgers zichtbaar, voelbaar en inzetbaar maken. Op die manier worden de depots ook een weerspiegeling van de huidige Maastrichtse samenleving. Zoals in het Maastrichtse coalitieakkoord is aangemerkt, wil Maastricht Museum het vertrouwen van de burger in de overheid en semioverheid herstellen of versterken. Juist musea hebben bewezen een neutrale, welhaast objectieve partner te kunnen zijn in verschillen van mening tussen groepen mensen. Het Maastricht Museum wil graag die partner kunnen zijn om een bijdrage te kunnen leveren in het aangaan van de dialoog tussen die mensen. Maastricht Museum maakt erfgoed toegankelijker door een inclusieve werkwijze en nieuwe samenwerkingen. We informeren andere organisaties over onze rol, betrekken gemeenschappen bij erfgoed, en bemiddelen in discussies om gezamenlijke oplossingen te vinden. Zo wordt erfgoed relevanter voor iedereen in Maastricht.

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van andere belanghebbenden.

Projectorganisatie

Centre Céramique is onderdeel van de Gemeente Maastricht. Het behelst vijf merken die samenwerken om culturele, educatieve en participatieve initiatieven te realiseren.

Deze merken zijn:

- Maastricht Museum
- Natuurhistorisch Museum Maastricht
- Openbare Bibliotheek
- Cultuurmakers Maastricht (cultuurparticipatie)
- Kaleidoscoop (cultuureducatie)

Maastricht Museum bestaat uit een kernteam dat op projectbasis tentoonstellingen realiseert. Voor ieder nieuw project wordt een projectteam geformeerd dat wordt aangestuurd door de projectleider. In elk projectteam zijn diverse functies vertegenwoordigd: collectie, educatie, marketing en communicatie, conservatoren, facilitaire dienstverlening en programmering.

Rolverdeling

Per projectteam zijn de rollen als volgt verdeeld:

1. Projectleider:

De projectleider is verantwoordelijk voor de algehele leiding van het project, inclusief planning, uitvoering, budgetbewaking en evaluatie.

2. Projectteam:

Het projectteam bestaat uit diverse specialisten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van specifieke taken binnen het project. Typische rollen binnen een projectteam kunnen zijn:

- Facilitaire dienst: aansturing en begeleiding van facilitaire trajecten
- Educatied medewerker: het bedenken en uitwerken van educatieve initiatieven binnen projecten
- Conservator: inhoudelijk verantwoordelijk voor het project
- Marketing- en communicatiemedewerker: verantwoordelijk voor de interne en externe communicatie rondom het project.
- Collectiemedewerker: verantwoordelijk voor het beheer en aanvragen van de (eigen) collectiestukken.

Faro kernteam

In het geval van het Faro-traject is het gehele kernteam van het Maastricht Museum betrokken: het is immers een werkwijze die in het gehele team zal landen om dit in alle facetten van ons werk te laten doorstromen. Er wordt één projectleider aangesteld om het proces, de planning en het budget te bewaken. Het Faro-team ziet er als volgt uit:

1. Projectleider

Taken zijn de bewaking van het proces, planning en budget en deelnemend aan de verschillende sessies. Daarnaast is de projectleider ook verantwoordelijk voor de externe deling van het proces.

2. Kernteam

- 2 collectiemedewerkers
- 3 conservatoren
- 1 educatiemedewerker
- 3 (deel)projectleiders
- 2 communicatiemedewerkers
- 5 plekken voor leden van andere teams van Centre Céramique

Om de Faro-werkwijze in de gehele instelling uit te rollen stellen we naast de afdeling van Maastricht Museum 5 plekken beschikbaar voor leden van andere teams. In totaal bestaat het projectteam voor het Faro-traject uitgaande van bovenstaande verdeling uit 16 personen.

Van het projectteam wordt verwacht dat zij bij alle sessies aanwezig zijn en (in een kleiner groepsverband) actief deelnemen aan het uitwerken van de resultaten die uit deze sessies voortkomen. Het kernteam is gezamenlijk verantwoordelijk voor het inhoudelijk onderzoek, programmering van de sessies en het vergelijken van de methodieken. Daarnaast zal het gehele projectteam deelnemen aan het MuseumCamp. Het uitwerkingsteam, bestaande uit de projectleider en twee roulerende teamleden is verantwoordelijk voor de formulering van de te ontwikkelen werkwijze.

Samenwerking en betrokkenheid van andere belanghebbenden

Bij de uitvoering van de beschreven activiteiten, is er sprake van intensieve samenwerking met en betrokkenheid van diverse belanghebbenden, met een sterke focus op de lokale (transnationale) gemeenschappen en maatschappelijke partners.

1. Samenwerking met partners

- **Betrokkenheid:** al onze partners spelen een cruciale rol in het initiatief. Deze partners worden actief betrokken door kennis en ervaringen uit te wisselen, vooral met betrekking tot het werken volgens de Faro-principes, die al door enkele van deze organisaties worden toegepast.
- **Bijeenkomsten voor kennisdeling:** Om deze samenwerking te versterken, worden er zowel onderzoeks- als inspiratiesessies georganiseerd waar partners uit het erfgoednetwerk worden uitgenodigd om hun expertise en inzichten te delen. Dit biedt niet alleen de mogelijkheid om van elkaar te leren, maar ook om gezamenlijk strategieën te ontwikkelen die van toepassing zijn op de specifieke context van Maastricht. Het MuseumCamp is hier het afsluitende resultaat van.
- **Feedback en input:** Tijdens de verschillende sessies wordt er actief om input van deze partners gevraagd, zodat hun ideeën en suggesties kunnen worden meegenomen in het verdere traject. Dit zorgt ervoor dat het project breed gedragen wordt en dat de partners zich mede-eigenaar voelen van de resultaten.

2. Betrokkenheid van de lokale gemeenschappen

- **Centrale rol van de gemeenschap:** De grootste en belangrijkste belanghebbenden in dit traject zijn de lokale gemeenschappen en burgers van Maastricht. Het initiatief is er primair op gericht om deze groepen te betrekken en te bereiken, door samen te werken en hun stem centraal te stellen in het erfgoedproces.
- **Interactieve bijeenkomsten en dialoog:** We gaan actief in gesprek met burgers en gemeenschappen om te zorgen dat zij hun wensen, zorgen, en ideeën kunnen delen. Dit helpt niet alleen om de gemeenschappen actief te betrekken, maar ook om het project af te stemmen op de daadwerkelijke behoeften van de stad.
- **Continuïteit en duurzaamheid:** Door het opzetten van een voortdurende dialoog met de gemeenschappen, wordt ernaar gestreefd om de betrokkenheid van burgers niet alleen tijdens het project, maar ook daarna duurzaam te verankeren.
- **Leren en afstemmen:** Het belangrijkste onderdeel van het traject is het leren hoe de betrokkenheid van deze gemeenschappen het beste gerealiseerd kan worden. Door middel van dit traject wordt onderzocht en geleerd welke methoden en benaderingen het meest effectief zijn om de diverse gemeenschappen in Maastricht te betrekken bij erfgoedprojecten. Aangezien dit een proces is waarvan we nu de uitkomsten nog niet weten, zullen we naar gelang onze werkwijzen moeten aanpassen.

Het delen van kennis met partners en het betrekken van de gemeenschap zorgt ervoor dat het initiatief breed gedragen wordt, met input van alle relevante belanghebbenden. Dit vergroot de kans op succes en zorgt ervoor dat het project echt aansluit bij de behoeften en wensen van de stad Maastricht. Onze transitie moet ten gunste komen niet alleen voor onze organisatie maar met name voor het hele erfgoedveld. We willen een voorbeeld zijn voor andere erfgoedorganisaties die in de nabije toekomst een vergelijkbare transformatie willen doormaken en daarbij het juiste instrument aan hen kunnen aanleveren. Een instrument dat gedestilleerd is uit onze opgedane kennis en ervaring.

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

Het traject is primair gericht op het verkrijgen van inzicht in de beste methoden en benaderingen om de doelstellingen van het initiatief te bereiken. Een onmisbaar onderdeel hiervan is het onderzoeken hoe vrijwilligers op een effectieve en duurzame manier kunnen worden betrokken en ingezet. De vrijwilligers zouden op verschillende manieren kunnen bijdragen:

- Als kennisdragers en erfgoedbewakers
- Als participanten en co-creatoren

- Als bruggenbouwers naar de gemeenschappen
- Als borgers van de continuïteit en duurzaamheid
- Als ondersteuners in de uitvoering

De betrokken groep vrijwilligers die zich nu al inzet voor Maastricht Museum willen we beter kunnen bedienen en een actievere rol geven met een gedeelde verantwoordelijkheid binnen de erfgoedwereld. Vaak zijn deze vrijwilligers al op een andere manier actief bij organisaties als harmonieën of sportverenigingen in Maastricht, en kunnen zij voor kruisbestuiving tussen de organisaties zorgen. Op die manier kunnen we een gemeenschap oprichten die zich bezighoudt met het erfgoed in onze of andere depots of met de omgang met erfgoed in de stad. De ontwikkeling van deze gemeenschap wordt mogelijk gemaakt door onze nieuwe werkwijzen.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling.

Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen.

Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld.

Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc. De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.

Doelstelling

Het communicatieplan heeft als doel de zichtbaarheid en betrokkenheid van zowel de Maastrichtse gemeenschappen als het bredere erfgoedveld te vergroten. Dit plan richt zich op het informeren van, communiceren met, en betrekken van diverse doelgroepen, waaronder lokale gemeenschappen, erfgoedinstellingen, en andere relevante stakeholders.

Doelgroepen

- Lokale gemeenschappen: de bewoners van Maastricht, met een speciale focus op ondervertegenwoordigde groepen.
- Erfgoed/Faro-netwerk: professionele partners, andere musea, en erfgoedinstellingen binnen het Faro-netwerk.
- Brede publiek: alle geïnteresseerden in het project en de ontwikkelingen binnen het Maastricht Museum.

Zichtbaarheid

- Doelgroep: maatschappelijk actieve burgers en geïnteresseerden
- Omschrijving: de campagne zal zich actief richten op de zichtbaarheid van het Faro-traject binnen de Maastrichtse gemeenschap, waarbij speciale aandacht wordt besteed aan het toegankelijk maken van de projectinformatie voor iedereen die ideeën, objecten of plannen wil delen met het museum.
- Communicatiemiddelen:
 - Social media campagne: een gerichte social media campagne via Facebook en Instagram om de voortgang van het project te delen en dialogen te stimuleren. Hierin worden belangrijke updates, evenementen en manieren om deel te nemen gedeeld.
 - Website: een aparte sectie op de website van het Maastricht Museum wordt gewijd aan het Faro-project. Deze sectie bevat actuele informatie en aankondigingen van evenementen.

Blog

- Doelgroep: brede publiek
- Omschrijving: het projectteam houdt maandelijks de voortgang van het proces bij in een informele blog. Deze blog biedt inzicht in de ontwikkelingen, uitdagingen en successen van het project.
- Communicatiemiddelen:
 - Blog op de website: de blog wordt gepubliceerd op een speciale sectie van de website van het museum, toegankelijk voor het brede publiek.
 - Social media: we delen onze blog in lokale gemeenschappen die actief zijn op social media zodat het publiek daarop kan reageren.
 - Nieuwsbrief: de bloginhoud kan ook worden samengevat in periodieke nieuwsbrieven die worden verstuurd naar geïnteresseerden en stakeholders.

MuseumCamp

- Doelgroep: Erfgoed/Faro-netwerk
- Omschrijving: de participatie-, inspiratie- en uitwerkingssessies culminerend in het tweedaagse MuseumCamp. Hierin komen alle bevindingen samen, worden ze gedeeld met het netwerk, en gaat het museum actief in gesprek met andere erfgoedprofessionals om deze methoden te implementeren.
- Werving:
 - Directe uitnodigingen: gerichte uitnodigingen worden verstuurd naar partners en stakeholders binnen het Faro-netwerk.
 - Professionals betrekken: we werken samen met onderwijsinstellingen zoals MBO's, hogescholen en universiteiten die opleidingen in erfgoed, geschiedenis, en cultuur aanbieden. We nodigen hun docenten en alumni uit om deel te nemen aan het MuseumCamp.
 - Netwerken: we gebruiken het netwerk van deze scholen om professionals te bereiken die actief zijn in relevante sectoren.
- PR en campagnevoering:
 - Social media: Het evenement wordt gedeeld via LinkedIn en andere relevante netwerken om erfgoedprofessionals en geïnteresseerden uit te nodigen.
 - Website: Een speciale pagina op de museumwebsite informeert over het MuseumCamp en biedt de mogelijkheid tot registratie.
 - Lokale media: Publiceer persberichten en organiseer pre-events om het camp te promoten.
 - Nieuwsbrief: Promoot het evenement in de nieuwsbrief en biedt de mogelijkheid tot registratie.

Vervolg

- Publicatie van resultaten: we publiceren een uitgebreide rapportage met de bevindingen van het MuseumCamp. Dit document wordt breed gedeeld binnen het erfgoednetwerk en via de museumwebsite.

Eindrapportage

- Doelgroep: Erfgoed/Faro-netwerk
- Omschrijving: het uiteindelijke doel van alle sessies is om te komen tot een methode die kan worden geïmplementeerd in toekomstige projecten. De sessies worden uitgewerkt en gebundeld in een eindrapportage. Deze rapportage dient als inspiratie en casus voor het erfgoedveld en is voor ons de start van een nieuwe fase in het Faro-proces.
- Communicatiemiddelen:
 - Publicatie op de website: de eindrapportage wordt als PDF beschikbaar gesteld op de website van het Maastricht Museum.
 - Faro-netwerk verspreiding: de eindrapportage wordt actief verspreid binnen het Faro-netwerk en onder relevante erfgoedpartners via digitale en fysieke kanalen.

Budget en middelen

De kosten voor de hierboven genoemde communicatiemiddelen worden opgenomen in de projectbegroting. Dit omvat onder meer:

- Flyers

- Advertenties
- Social media visuals
- Nieuwsbrief visuals
- Posters A3
- Campagnebeeld
- PowerPoint deelnemerswerving scholen
- PowerPoint template pitches
- Video's
- Foto's
- Programmaboekjes T-shirts deelnemers
- Keycords deelnemers
- Notitieboekjes + pen deelnemers
- Waterflesjes (duurzaam) deelnemers
- Tasjes deelnemers
- Experts blogs
- Drukwerk en distributiekosten voor de eindrapportage.

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage). Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is geweest.

De totale activiteitenlasten bedragen €357.972,89 en worden gedekt middels een eigen bijdrage van Centre Céramique van 50% van de totale baten (€178.986,44). De subsidiegelden gevraagd bij de Faro-Uitvoeringsagenda bedragen eveneens 50% van de totale baten, namelijk €178.986,44.

Ons project, zoals beschreven in het activiteitenplan hierboven, is volledig afgestemd op de doelstellingen en prioriteiten van de Faro-uitvoeringsagenda, specifiek het thema 'Werkwijzen en wegwijzen'. Gezien de nauwe aansluiting bij de Faro-Uitvoeringsagenda menen wij dat het passend is om de volledige gevraagde subsidie te gebruiken zonder aanvullende cofinanciering. Wij matchen dit dan door middel van onze eigen inbreng en verankeren zo de geleerde werkwijzen en wegwijzen ook financieel in onze organisatie.

De lasten van ons project zijn grotendeels opgebouwd uit de inzet van eigen uren: het team is immers intensief betrokken bij de uitvoering van de projectactiviteiten. Dit benadrukt onze toewijding en het belang dat wij hechten aan de voortgang en het succes van het project. Het andere deel van de begroting is gereserveerd voor de inzet van externe partijen. Deze externe inbreng is onder andere gericht op taken zoals de oplevering van de publicatie, de ontwikkeling van communicatie- en marketingmaterialen en de organisatie van de catering voor evenementen.

Ingevuld door: XXXXXXXXXX

Datum: 05-09-2024